

GEMEENTE 's-GRAVENDEEL

31

ADVIES VOOR	Burgemeester en Wethouders	23 JULI 1992	B					
AFD./NAAM STELLER	AZ/ [redacted]	AKKOORD						
PARAAF CHEF		V.K.A.						
MEDE PARAAF AFD.	[redacted]	BESPREKEN						
DATUM	23 juli 1992	NADER ADVIES...						
ONDERWERP	Huidige stand van zaken bodemsaneringsprojekt Gorsdijk. <i>Kopie RIND 23-7-92</i>							

1. Inleiding.

In het begin van de jaren tachtig is een oriënterend bodemonderzoek uitgevoerd ter plaatse van de voormalige gasfabriek aan de Gorsdijk. Naar aanleiding van de onderzoeksresultaten zijn er achtereenvolgens een nader onderzoek, een aanvullend nader onderzoek en een saneringsonderzoek uitgevoerd. Het saneringsonderzoek is bedoeld om verschillende maatregelen voor het saneren van de aangetoonde verontreinigingen te kunnen vergelijken. Op basis van deze vergelijking kan vervolgens een saneringsvariant worden geselecteerd om in uitvoering te nemen. Naar aanleiding van het rapport is er een projectgroepvergadering gehouden op 21 juli j.l. waarin de gemeente werd vertegenwoordigd door [redacted] hoofd van de afdeling bodem en afvalstoffen van de Milieudienst Zuid-Holland-Zuid, [redacted] en ondergetekende. Voorts waren aanwezig: twee medewerkers van de provincie Zuid-Holland, twee medewerkers van het Onderzoeksbureau Haskoning te Nijmegen, een vertegenwoordiger van het Waterschap De Groote Waard en vertegenwoordiger van de bewoners van de Gorsdijk.

In deze vergadering is het konsept-rapport saneringsonderzoek besproken. De globale indeling van het rapport zal in deze nota worden aangehouden, zij het uit oogpunt van de belangen van de gemeente 's-Gravendeel. Voor wat betreft de beschrijving van de lokatie verwijs ik u naar pagina 4 t/m 9 van het konsept-rapport (ter inzage op de fractiekamer). Vooraf merk ik met nadruk op dat het een konsept-rapport betreft dat nog de nodige bijstelling zal krijgen.

2. Verontreinigingssituatie.

Ten behoeve van de beschrijving van de verontreinigingssituatie is de lokatie ingedeeld in 6 kompartimenten te weten:

- de gedempte haven (kompartiment 1);
- ten zuiden van de Gorsdijk (kompartiment 2 en 3);

- noorden van de Gorsdijk (kompartiment 4 en 5);
- tuinen Gorsdijk 38 en 40 (kompartiment 6).

De kompartiment-indeling is weergegeven op bijlage 8 van het konsept-rapport. De lokatie van de (diverse onderdelen van de) gasfabriek is aangegeven op bijlage 2 van het konsept-rapport.

De verontreinigingssituatie van de grond en het grondwater is weergegeven op pagina 10 t/m 12 van het konsept-rapport. Hieruit is te konkluderen dat de verontreinigingen divers van aard en ernst zijn.

a) Verontreinigingssituatie grond

De gedempte haven en tuinen Gorsdijk 38 en 40 (kompartiment 1 en 6) zijn matig verontreinigd.

Het gebied ten noorden en ten zuiden van de Gorsdijk (kompartiment 2 t/m 5) *is matig tot sterk verontreinigd.*

b) Verontreinigingssituatie grondwater

Uit de analyses blijkt dat cyanide de belangrijkste verontreiniging in het grondwater is. De grondwaterverontreinigingen zijn gerelateerd aan het voorkomen van de grondverontreinigingen. Vanuit het terrein van de voormalige gasfabriek is een horizontale verspreiding van grondwaterverontreiniging door cyanide in het zandlichaam onder de Maasdamseweg in noordwestelijke richting gekonstateerd. De grondwaterverontreinigingszone loopt tot het zuiden van de Gorsdijk en de gedempte haven (zie bijlage 3A).

3. Sanering

a) Saneringsmethoden: grond

In het konsept-rapport zijn drie saneringsvarianten besproken (zie pagina 20 t/m 24).

Variant A leidt tot het volledig herstel van de multifunctionaliteit van de bodem. Variant B beoogt de multifunctionaliteit van de bodem van het terrein gedeeltelijk te herstellen door het verwijderen van de verontreinigde grond in de tuinen van de panden aan de Gorsdijk 38 en 40 en het aangrenzende gedeelte waar zich een bron van verontreiniging bevindt (kompartiment 4) De kompartimenten 1,2,3 en 5 worden geïsoleerd. Variant C gaat uit van isolatie van de verontreinigde grond met gedeeltelijke bovenafdichting, zijafdichting en permanente onttrekking van verontreinigd grondwater. De gebruiksbeperkingen van de grond na uitvoering van variant C zullen maximaal zijn.

Uit de voorlopige beoordeling van de saneringsvarianten wordt gekonkludeerd dat variant A zich het beste leent voor uitvoering, gelet op het herstel van de multifunctionaliteit van de bodem en gelet op het feit dat er geen nazorg nodig is. In tegenstelling tot het rapport, waarin variant C als slechtste werd beoordeeld, werden variant B en C door de projectgroepleden gelijkwaardig beoordeeld.

In het rapport zijn, onder meer, de infrastrukturele gevolgen voor de gemeente (bereikbaarheid van de haven, omleiding van verkeer e.d.) en kosten als gevolg van verwijdering van de verontreinigingen in de tuinen van Gorsdijk 38 en 40 niet in beeld gebracht. In de te kiezen variant zal in het bestek aangegeven worden hoeveel die kosten ongeveer zullen bedragen.

b) saneringsmethoden: grondwater.

Bij variant A zal over het gebied grondwateronttrekking plaatsvinden ten behoeve van de zuivering en de voorbereiding van de grondsanering. Bij variant B wordt grondwater binnen de (geïsoleerde) kompartimenten 1, 2, 3 en 5 onttrokken en gezuiverd. Bij variant C geschiedt de grondwatersanering op dezelfde wijze behoudens de ontbrekende grondwateronttrekking ter hoogte van het westelijk talud bij de Maasdamseweg. Ten aanzien van alle varianten wordt het gezuiverd grondwater geloosd op het gemeentelijk riool. Dit gaf aanleiding tot discussie omdat niet zeker is of het gemeentelijk riool hierop is berekend. Op verzoek van de projectgroep wordt door het onderzoeksbureau bekeken of lozing op het oppervlaktewater mogelijk is.

Gelet op de indeling van het terrein (aanwezigheid van damwanden) werd door de Milieudienst Zuid-Holland-Zuid gekonkludeerd dat de verscheidene saneringsvarianten gekombineerd zouden kunnen worden. Dit verzoek werd door de projectgroep positief beoordeeld. Het onderzoeksbureau zal voor de onderscheiden kompartimenten afzonderlijke saneringsvarianten bekijken.

c) Kosten

De totale kosten, dat wil zeggen bij grond- en grondwatersanering, zullen als volgt bedragen:

Variant A: f 12.400.000,--

Variant B: f 6.300.000,--

De gemeentelijke bijdrage is in het kader van de Interimwet Bodemsanering bepaald op f 5,-- per inwoner + 10% van de resterende kosten. De gemeentelijke bijdrage zou dan als volgt bedragen:

Variant A: $(8.550 \times f 5,--) = f 42.750 + f 1.235.725$ (10% van f 12.400.000 minus f 42.750) = f 1.278.475,--.

Variant B: $(8.550 \times f 5,--) = f 42.750 + f 625.725$ (10 % van f 6.300.000 minus f 42.750) = f 668.475,--.

Daarnaast zal, in tegenstelling tot het nu bestaande concept-rapport, variant C worden uitgewerkt zodat ook de kosten hiervan in beeld komen.

De hoogte van de kosten zal onder meer afhangen van:

- een eventueel te kiezen combinatie van varianten per kompartiment;
- kosten voortvloeiend uit verwijderen van beplanting e.d. uit de tuinen van de woningen aan de Gorsdijk 38 en 40;
- kosten voortvloeiend uit verminderde bereikbaarheid van de haven.

Echter, de keuze voor een te kiezen variant zal mede bepalend zijn voor de termijn waarbinnen de sanering zal plaatsvinden. De provincie streeft erna om de sanering binnen een periode van 3 jaar af te ronden. Indien de totale kosten van de sanering meer dan 10 miljoen gulden bedragen, zal het project moeten worden gefinancierd door het Rijk (=VROM). Het tijdstip van de

sanering zal dan ook door het Rijk worden bepaald. In verband met een andere prioriteitsstelling van het Rijk kan dit leiden tot sanering op een later tijdstip dan is voorzien door de provincie.

Voorts is de provincie gevraagd een overzicht te geven van de tot nu toe gemaakte kosten, dat wil zeggen de kosten van alle tot nu toe uitgevoerde bodemonderzoeken behalve het oriënterend bodemonderzoek. Dit wordt altijd kosteloos uitgevoerd. Voor de gemeentelijke bijdrage geldt dezelfde regeling als bij saneringskosten oftewel een bijdrage van f 5,-- per inwoner (tot een maximum van f 100.000,--) + 10% van de resterende kosten. De provincie heeft toegezegd een dergelijk overzicht op korte termijn te leveren.

4. Verhalen van de kosten.

De mogelijkheden om kosten te verhalen werden door de provincie zeer gering geacht gezien de ervaringen die zij met dit soort projecten heeft. In deze gedachte wordt zij gesteund door de landsadvokaat. In de praktijk is gebleken dat de meeste gasfabrieken vroeger onderdeel waren van het gemeentelijk energiebedrijf. In dit geval zal nog moeten worden nagegaan of de voormalige gasfabriek destijds een gemeentelijk bedrijf is geweest.

5. Risiko's voor de volksgezondheid en voorlichting.

Net als in het konsept-rapport aanvullend nader onderzoek wordt in het konsept-rapport saneringsonderzoek aangeraden direct contact (door met name jonge kinderen) met de verontreinigde grond in de tuinen van woningen aan de Gorsdijk 38 en 40 te vermijden. Daarnaast wordt het oppompen van grondwater en het gebruik daarvan door partikulieren in de onmiddellijke omgeving van de lokatie afgeraden. In een persbericht dat eind vorig jaar is gepubliceerd is vermeld dat vanwege de potentiële risico's voor het milieu, het uitvoeren van saneringsmaatregelen noodzakelijk is. De provincie is voornemens om pas na afronding van deze onderzoeksfase middels een bewonersbrief en aansluitend daarop een persbericht weer voorlichting te bedrijven. Dat duurt naar mijn mening nog te lang; voorlichting is in dit stadium reeds nodig. De provincie ware dan ook te vragen om reeds in dit stadium voorlichting te verstrekken (mede in verband met de beperkingen ten aanzien van het grondgebruik nabij de woningen en de beperking ten aanzien van het oppompen van grondwater). Indien de provincie op dit punt nalatig zou blijven dan geef ik u in overweging zelf daarover een persbericht op te stellen en de betreffende bewoners te informeren.

Overigens is van ambtelijke zijde door de provincie hedenochtend aangegeven dat tussentijdse informatie aan bewoners niet op problemen stuit.

6. Het verdere verloop.

In de volgende projectgroepvergadering (d.d. 28 september 1992) zullen de verschillende varianten ter tafel worden gebracht. Daarvoor zal er in overleg met de Milieudienst Zuid-Holland-Zuid een, op de belangen van de gemeente afgestemd, oordeel worden gevormd en in de projectgroep worden ingebracht. Door de

* en op de kortst moge -
lijke termijn

projektgroep zal er vervolgens een keuze worden gemaakt uit de saneringsvarianten of een combinatie van saneringsvarianten. Deze keuze voor een variant (of combinatie hiervan) wordt aan de provincie voorgelegd. Gedeputeerde Staten nemen hierover een beslissing. De keuze voor een bepaalde variant wordt bekend gemaakt, waarna een inspraakronde zal volgen. U wordt uiteraard over de verdere voortgang nauw op de hoogte gehouden.

7. Advies.

1. - Deze nota voor kennisgeving aan te nemen;
2. - De provincie te vragen om vooruitlopend op het einde van deze fase (i.c. de saneringsonderzoeksfase) de bewoners van de Gorsdijk nu reeds te informeren over de beperking ten aanzien van het gebruik van de grond en het oppompen van grondwater en zonodig zelf de voorlichting ter hand te nemen;
3. - De raad, aansluitend aan zijn vergadering op 23 juli 1992, te informeren en dit stuk in de openbare vergadering van de raadscommissie Welzijn van 31 augustus a.s. ter INZAGE TE LEGGEN.
4. - Het konsept-rapport saneringsonderzoek 'voormalig gasfabrieksterrein' in de fractiekamer ter inzage te leggen.

N.

Kopie: gemeente 's-Gravendeel

Provinciehuis
Koningskade 1
2596 AA 's-Gravenhage
Postbus 90602
2509 LP 's-Gravenhage
Telefoon (070) 3116611
Telex 31088 cdkzh nl

GEMEENTE 's-GRAVENDEEL	
- 3 AUG. 1992	
Kode	
Datum	

Provincie Zuid-Holland

Gedeputeerde Staten

Omwonenden van het voormalig gasfabrieksterrein
Gorsdijk
's Gravendeel

PARAAT	BURG/WETH/WED. ST.
ADVIES	
DOEN	
K.A.	
BESPREKEN	
OPMERKINGEN	

Afdeling	: Bodemsanering	Ons kenmerk	: DWM 43776
Contactpersoon	: [REDACTED]	Uw kenmerk	: -
Doorkiesnummer	: [REDACTED]		
Telefax	: [REDACTED]	Bijlagen	: -
Onderwerp	: stand van zaken saneringsonderzoek voormalig gasfabrieksterrein Gorsdijk te 's Gravendeel		

's-Gravenhage, 30 JULI 1992

Geachte omwonenden,

Door middel van dit bericht willen wij u op de hoogte stellen van de stand van zaken met betrekking tot de uitvoering van het saneringsonderzoek ter plaatse van het voormalig gasfabrieksterrein in uw gemeente.

Uit het nader onderzoek dat in 1987 is uitgevoerd is gebleken dat de bodem dermate verontreinigd is dat saneringsmaatregelen noodzakelijk geacht worden. Er is toen besloten om de saneringsmogelijkheden te onderzoeken in een saneringsonderzoek. De urgentie van dit project was echter niet zo hoog dat het saneringsonderzoek direct aansluitend aan het nader onderzoek moest worden uitgevoerd. Thans is een start gemaakt met het onderzoek. Het lijkt ons zinvol om u nu te informeren over de activiteiten.

Projectgroep.

Ter begeleiding van het onderzoek is door ons een projectgroep ingesteld. Deze projectgroep adviseert het provinciaal bestuur over de onderzoeken en de te nemen maatregelen. In dit geval is de projectgroep samengesteld uit vertegenwoordigers van de provincie, gemeente 's Gravendeel, Waterschap de Groote Waard, en de omwonenden. Namens de omwonenden is [REDACTED], Gorsdijk 40 in de projectgroep vertegenwoordigd.

Bij uw antwoord dienst en afdeling op de enveloppe vermelden en datum en kenmerk op de brief.

Het provinciehuis is met het openbaar vervoer bereikbaar via de tramlijnen 1 en 9 en de buslijnen 18, 65, 88 en 90 en ligt op ruim tien minuten lopen van het station Den Haag Centraal.

Inhoud saneringsonderzoek.

De eerste fase van het saneringsonderzoek is inmiddels uitgevoerd. Hierbij zijn de verontreinigingsgrenzen vanuit het nader onderzoek uit 1987 gecontroleerd en gedetailleerd. Wederom is gebleken dat plaatselijk sterke verontreinigingen met PAK's (teerachtige stoffen) en cyanide in de grond en in het grondwater aanwezig zijn. De verontreinigde grond bevindt zich enkele meters onder de oppervlakte (met name onder het kruispunt van de Gorsdijk, Maasdamseweg en de Bevershoekstraat) zodat risico's voor de volksgezondheid door direct contact niet aanwezig zijn.

In de bovengrond van de tuinen van de Gorsdijk 38 en 40 is een lichte tot matige verontreiniging met PAK's geconstateerd. Hoewel deze verontreiniging op zich geen risico vormt zijn wij van mening dat in verband met hier aanwezige contactmogelijkheden dit gedeelte toch betrokken moet worden bij de sanering.

Risico's als gevolg van opname van verontreinigingen door geteelde gewassen en als gevolg van gebruik van slootwater voor begieting van gewassen zijn hier niet aanwezig.

Het verontreinigde grondwater dat zich ook in die omgeving bevindt kan zich verspreiden naar de omgeving. Deze verspreiding is de belangrijkste reden om maatregelen te nemen.

Met de tweede fase van het onderzoek is onlangs een start gemaakt. In deze fase worden alle saneringsmogelijkheden geïnventariseerd en beoordeeld. Als er vervolgens enkele geschikte saneringsvarianten geselecteerd zijn wordt er door ons een keuze gemaakt. Wij worden bij die keus geadviseerd door de projectgroep.

Er is een mogelijkheid dat belanghebbenden die niet in de projectgroep zitten, bezwaren tegen de besluiten kunnen inbrengen. Op 1 september 1990 hebben wij hiertoe een tijdelijke inspraakregeling bodemsanering vastgesteld. Het ontwerp-besluit ligt dan gedurende 4 weken ter inzage in het gemeentehuis. U wordt hierover te zijner tijd via de plaatselijke dag- of weekbladen tijdig geïnformeerd. Na behandeling van ingekomen bezwaren zullen wij een definitieve keuze van de saneringsmethode maken.

Zodra een keuze voor een saneringsmethode gemaakt is zullen wij u daarvan met een brief op de hoogte stellen.

In de derde fase wordt een gedetailleerd saneringsplan opgesteld dat als basis dient voor het vervolgens te maken bestek. Nadat het bestek gereed is kunnen de benodigde vergunningen worden aangevraagd.

Ons kenmerk: DWM 43776

Uitvoering sanering

Op dit moment is nog niet bekend wanneer de saneringsmaatregelen uitgevoerd worden. Dit hangt af van de milieuhygiënische urgentie van de lokatie ten opzichte van andere lokaties en van de kosten van de sanering. Wij hebben wel het voornemen om na het gereedhebben van het bestek niet langer dan drie jaar te wachten met de uitvoering.

Nadere informatie.

Heeft u na het lezen van deze brief nog vragen dan kunt u zich wenden tot het projectteam van de provincie.   tel of
 tel

Hoogachtend,

Gedeputeerde staten van Zuid-Holland,
voor

KOMMISSIE WELZIJN
=====

vergadering op : 31-8-'92

agendapunt : 3j

j. huidige stand van zaken bodemsaneringsproject gasfabrieksterrein
Gorsdijk

merkt op dat de bodem vrij ernstig vervuild is en dat de vervuiling zich verspreidt. Hoe langer er volgens hem gewacht wordt hoe meer de vervuiling de kans krijgt zich te verspreiden en hoe duurder de sanering zal uitpakken.

Het is verder volgens zaak om de kosten van de sanering onder de 10 miljoen gulden te houden, opdat het tijdstip waarop de sanering van start kan gaan niet bepaald wordt door VROM. Hierdoor kan voorkomen worden dat het saneringsproject Gorsdijk onderaan het prioriteitenlijstje komt te staan.

Ook merkt op dat er rekening moet worden gehouden met een gemeentelijke bijdrage van zo'n 1 miljoen gulden.

Verder constateert een verschil tussen de ambtelijke nota en de brief van de provincie aan de bewoners, voor wat betreft het tijdvak waarbinnen de sanering dient te worden afgerond. In de nota wordt gezegd dat de provincie er naar streeft om de sanering binnen een periode van drie jaar af te ronden. In de brief van de provincie wordt gerept over het voornemen om na het gereedhebben van het bestek, niet langer te wachten met de uitvoering dan drie jaar. Een wezenlijk verschil volgens

De voorzitter antwoordt hierop dat de keuze voor de varianten a, b of c wordt uitgesteld tot de werkgroep weer bij elkaar komt. De datum van deze bijeenkomst is gepland op 28 september zodat in de volgende commissievergadering er meer duidelijkheid zal zijn.

De voorzitter ziet geen verschil in de tijdsperiode zoals die ziet, maar benadrukt dat ze het eens is met wanneer deze ervoor pleit dat de sanering zo snel mogelijk van start dient te gaan.

geeft aan dat de provincie nastreeft om de sanering binnen drie jaar af te ronden. Dit streven geldt dan in ieder geval voor de kompartimenten 1 en 6.

is ook voorstander van een snelle sanering maar merkt op dat wanneer de sanering snel wordt gestart, dat hier dan ook in een vroeg stadium geld voor beschikbaar moet zijn. Daar moet in de begroting dan rekening mee worden gehouden.

De voorzitter is het hier mee eens.

gemaakt als

GEMEENTE 's-GRAVENDEEL

ADVIES VOOR	Burgemeester en Wethouders	27 JULI 1992				
AFD./NAAM STELLER		AKKOORD				
PARAAF CHEF		V.K.A.				
MEDE PARAAF AFD.		BESPREKEN				
DATUM	24 juli 1992	NADER ADVIES...				
ONDERWERP	voorlichting bodemverontreiniging Gorsdijk					

Hedenochtend kwam per fax binnen de concept-voorlichtingsbrief van de provincie aan de omwonenden van de locatie Gorsdijk. Conform de afspraak wordt de gemeente in de gelegenheid gesteld om de brief te toetsen.

Inhoudelijk heb ik daarover geen opmerkingen.

Advies

Ik adviseer u de provincie te berichten dat u instemt met de inhoud van de concept-voorlichtingsbrief.

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen